

Suomen opinto-ohjaajat ry:n kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta.

1. Kuinka hyvin tuntilisäykset esitetyssä muodossa vastaavat luku- kirjoitus- ja laskutaidon tarpeeseen?

Suomen-opinto-ohjaajat ry:ssä pidämme tärkeänä tavoitetta, että oppilaiden perustaitoja vahvistetaan siten, että oppilaat saavat riittävät valmiudet perusopetuksen oppimäärän sekä toisen asteen opintoihin.

On kuitenkin syytä tarkastella laajasti ja tutkimuksiin pohjautuen, kuinka paljon kahden vuosiviikkotunnin lisääminen äidinkieleen ja kirjallisuuteen vuosiluokille 1-2 sekä yksi vuosiviikkotunti matematiikkaan vuosiluokille 3-6 lisäävät yllä olevia tavoitteita.

Suomen opinto-ohjaajat ry korostaa, että kyseisten oppiaineiden tuntimäärän lisäys on kannatettava asia, mutta perusopetuksessa tulisi ottaa laajasti huomioon, miten riittävät valmiudet perusopetuksen oppimäärän sekä toisen asteen opintoihin saavutetaan. Tavoitteen saavuttamiseksi perusopetuksessa tulisi kehittää toimivia käytänteitä mm. oppilaiden tuen tarpeiden tukemiseen sekä koulun ulkopuolisen tuen saatavuuden takaamiseen, suomi toisena kielen opetuksen kehittämiseen ja varsinkin perusopetuksen loppuvaiheessa valmistavalta luokalta perusopetukseen siirtyvän oppilaan tukemiseen. Tehokkain keino olisi sopivan kokoiset opetusryhmät ja esim. jakotunteja voisi äidinkielessä ja kirjallisuudessa sekä matematiikassa hyödyntää yllä mainitun tavoitteen saavuttamiseksi.

Lisäksi tavoitteen saavuttamiseksi on syytä ottaa huomioon oppilaat, joilla on perusopetuksessa tarve saada tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta. Oppilaan terveydentila, sosiaaliset syyt, oma kokemus ohjauksen tarpeesta, oppimaan oppimisen ongelmat, koulunkäyntiin negatiivisesti suhtautuminen ja vuorovaikutustaidot voivat olla tekijöitä, joiden perusteella annetaan tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta. Tämän ohjauksen lisäksi näille oppilaille tulisi kehittää monipuolisia tukimuotoja peruskoulussa, jotta he saisivat riittävät valmiudet perusopetuksen oppimäärään sekä toisen asteen opintoihin.

Suomen opinto-ohjaajat ry toivoo, että tuntilisäykset eivät jäisi ainoaksi toimenpiteeksi tavoitteelle, että peruskoulun oppilaat saavuttavat perusopetuksen aikana sellaiset perustaidot, että kykenevät suoriutumaan jatko-opinnoista. Siihen tarvitaan kokonaisvaltaista, pitkäjänteistä tarkastelua sekä arviointia. Tarkastelussa on syytä ottaa huomioon oppilaiden yksilölliset tarpeet ja laaja-alainen oppimisen ja koulunkäynnin tuki. Tavoitteen saavuttamista pitää katsoa myös opiskeluhuollon ja

koulun ulkopuolisten palvelujen näkökulmasta. Kuinka paljon esim. mielenterveyspalveluiden huono saatavuus vaikuttaa nuorten oppimiseen, koulunkäyntiin ja siten koko koulutuspolkuun.

2. Onko tunti- ja lisäyksen kohdentaminen eri vuosiluokille esitettyssä muodossa tarkoituksen mukainen?

Suomen opinto-ohjaajat ry pitää yleisesti ottaen perusopetuksen alaluokkien vuosiviikkotuntien lisäystä kannatettavana. Pidämme hyvänä, ettei opetussuunnitelmien tavoitteita laajenneta, vaan ehdotuksessa lisätään oppimiseen käytettyä aikaa koulussa.

Lisäyksessä tulisi tarkastella perusopetuksen tuntijakoa ja sitä, että vuosiluokilla 1-2 äidinkieltä ja kirjallisuutta opetetaan 14 vuosiviikkotuntia kun taas matematiikkaa kuusi. Olisi hyvä selvittää, voisiko oppituntien jaon jakaa toisin. Esimerkiksi alkuopetuksessa voisi olla parempi lisätä yksi matematiikan oppitunti vuosiluokille 1-2 ja äidinkieltä ja kirjallisuutta lisättäisiin yksi vuosiluokille 3-6.

Olisi ylipäänsä hyvä tarkastella opetussuunnitelmaa myös kokonaisuutena ja pohtia, miten opiskelussa ja oppimisessa voitaisiin keskittyä perusasioihin ja perustaitojen vahvistamiseen.

3. Muita huomioita esityksestä?

Lisäksi vuosiviikkotuntien lisäämisessä on syytä ottaa huomioon keskimääräinen perusopetuksen tuntimäärä. Perusopetusta annetaan oppilaalle ensimmäisellä ja toisella vuosiluokalla keskimäärin vähintään 20, kolmannella vuosiluokalla keskimäärin vähintään 22, neljännellä vuosiluokalla keskimäärin vähintään 24, viidennellä ja kuudennella vuosiluokalla keskimäärin vähintään 25. Kahden vuosiviikkotuntin lisääminen vuosiluokille 1-2 lisää viikkotuntimäärä 22:een ja ehdotuksessa eri kunnissa kolmannella vuosiluokalla tuntimäärä voisi nousta 23:een tai neljännellä vuosiluokalla 25:een tai vuosiluokilla 5-6 26:een. Työviikon tuntimäärien vaihtelut johtavat koulupäivän pituuksien vaihteluun vuosiluokittain ja kunnittain ja voi tuoda haasteita esim. koulukuljetuksiin tai siihen jos oppilas vaihtaa kuntaa kesken koulupolun.

Paula Lindqvist
Hallituksen pj.

Kati Ainassaari
Perusopetustoimikunnan pj.

Perusopetustoimikunta